

Ägarrapport 2019/2020

Tillämpning av AMFs
principer för aktieägar-
engagemang

Innehåll

- sid 3** **Introduktion**
- sid 4** **AMFs ägararbete**
- sid 5** Utövandet av ägandet
- sid 6** De viktigaste ägarfrågorna
- sid 7** Hållbarhet och avkastning
- sid 8** **Noterade bolag**
- sid 9** Så har vi arbetat med ägarfrågor i noterade bolag
- sid 13** Arbete med generella prioriterade ägarfrågor
- sid 15** Specifika och aktuella ägarfrågor under året
- sid 16** Ägarstyrningen under en pandemi
- sid 17** **Onoterade bolag**

I denna rapport kan du läsa om hur AMF jobbar med ägarfrågor i svenska och utländska bolag. Rapporten avser både AMF och AMF Fonder.

Syftet med AMFs ägarutövande är att bidra till en långsiktigt hög avkastning, genom att medverka till en långsiktig utveckling av de tillgångar AMF äger. Därtill är det viktigt att våra sparare känner trygghet i att investeringarna görs och sköts på ett ansvarsfullt sätt.

Undrar du över något?

0771-696 320 (vardagar 8-17)
amf.se info@amf.se

Introduktion

AMF-koncernen (AMF) förvaltar genom AMF Pensionsförsäkring AB (AMF Pension) och AMF Fonder AB (AMF Fonder) cirka 640 miljarder kronor åt drygt fyra miljoner pensions- och fondsparare. AMF är därför ägare av ett stort antal företag. Vår ägarandel är mycket olika i olika företag – från att vara enda ägare och ha full bestämmanderätt i vissa bolag, till att i andra fall äga en mycket liten andel och ha ett begränsat inflytande. AMF äger såväl noterade som onoterade företag i Sverige och i utlandet.

Att vara ägare innebär ett ansvar gentemot företaget och dess anställda, men också gentemot kunder, leverantörer, andra ägare och samhället i stort, att bidra till att verksamheten bedrivs långsiktigt konkurrenskraftigt, hållbart och med god etik. För oss innebär det ytterst ett ansvar att bidra till att företaget ger en långsiktig god värdetillväxt på våra kunders spar- och pensionskapital.

Givet att vårt ägande och vårt inflytande varierar mellan olika företag behöver vi arbeta på olika sätt i utövandet av vårt ägande. I företag där vi har stort inflytande är vi ofta med och utser styrelsen och för nära dialoger med styrelse, ledning och andra ägare. Vi känner i regel företagen väl och vår ambition är att vara med och bidra till en långsiktig och hållbar värdetillväxt i portföljbolagen. Vi driver företagsspecifika ägarfrågor och dialoger om bolagsspecifika frågeställningar.

I företag där vi har mindre inflytande, till exempel i vår utländska aktieportfölj, arbetar vi tillsammans med andra ägare med att driva mer generella frågor exempelvis inom hållbarhetsområdet. I dessa företag har vi i regel inte samma ambition att vara långsiktig ägare, och vi har inte heller samma djupa och täta kontakt med företagen.

I denna rapport redogör vi för hur AMF arbetat med ägarstyrning, med ett särskilt fokus på bolagsstämposäsongen 2019/2020¹⁾ samt hur vi agerat för att säkerställa en bra långsiktig avkastning för våra sparare. Vi beskriver generella ägarfrågor och ger exempel på företagsspecifika frågor som vi har drivit.

AMF Pension och AMF Fonder samarbetar i ägarfrågor i noterade svenska företag. Denna rapport avser bägge bolagens ägararbete. När endast ett av bolagen avses framgår det av sammanhanget eller anges. Respektive bolag utövar aktieägarengagemanget uteslutande i sina kunders eller andelsägares intresse.

¹⁾ Avseende utländska noterade aktier avser rapporteringen perioden 2019-07-01–2020-06-30.

AMFs ägararbete

AMF äger både noterade bolag som handlas på en reglerad marknad och onoterade bolag som inte handlas på en marknad. Bland de onoterade innehaven finns både dotter- och intressebolag och bolag där AMF har en liten ägarandel. I det som följer används samlingsbegreppet onoterade bolag för dessa eller, om relevant, så framgår det av sammanhanget om det avser något specifikt. De onoterade innehaven finns uteslutande i AMF Pension.

Vår bedömning är att starka och kapabla ägare är viktigt för ett bolags utveckling. AMF Pension och AMF Fonder är gemensamt en stor ägare på Stockholmsbörsen och därtill har AMF Pension investerat i ett antal onoterade bolag inom fastigheter, infrastruktur och reattillgångar.

När AMF går in som stor ägare och får ett stort inflytande i bolaget, tar AMF också sitt ansvar att driva ett aktivt ägararbete för att säkra en långsiktigt hållbar avkastning. AMF väljer, som regel, att inte göra en stor investering i ett bolag där vi bedömer att vi inte är kapabla att driva ett aktivt långsiktigt ägararbete.

AMFs strategi är att inte vara huvudägare i bolag, med undantag för onoterade fastighets-, infrastruktur-, eller reattillgångsbolag (bolag med stabila kassaflöden och låg affärsrisk). I undantagsfall kan AMF Pension under en period gå in som huvudägare baserat på vårt befintliga engagemang och för att stötta bolaget och säkerställa bästa möjliga till avkastning. Särskilda regler gäller för fondbolaget som innebär att fonderna inte kan vara huvudägare.

AMF driver i de bolag där vi är stora ägare ett systematiskt ägararbete som syftar till att stötta bolagets långsiktiga förmåga att skapa vinst.

Arbetet kan summeras i följande:

- Nominera styrelseledamöter genom att delta i valberedningsarbete, och/eller rösta för en styrelse på bolagsstämman.
- Följa frågor som vi identifierat som viktiga för bolaget, där vi håller oss informerade om utvecklingen, men som huvudsakligen är en styrelsefråga att driva.
- Agera som ägare på frågor från styrelsen, eller markera stöd till styrelsen, när så behövs.
- Driva frågor som ännu inte är anammade av styrelsen eller övriga ägare för att påverka bolaget i en viss riktning.

Sammanställning över AMFs principer för ägarstyrning i noterade bolag, promemorian Principer för aktieägarengagemang, liksom AMFs regler för ansvarstagande och hållbarhet finns publicerat på amf.se

AMFs största engagemang – kapitalandel (2020-06-30)

Bolag	Kapital	Röster	Ägarposition	
AMF Fastigheter	100%	100%	1	Onoterat
Bergvik Skog Östra	89,9%	89,9%	1	Onoterat
Cinder Invest	57%	57%	1	Onoterat
Rikshem	50%	50%	1	Onoterat
Anttilooppi	50%	50%	1	Onoterat
Osla Areal	50%	50%	1	Onoterat
Ormonde	49%	49%	2	Onoterat
Stena Renewable	35%	35%	2	Onoterat
Mercada	33%	33%	1	Onoterat
Scandic Hotels	16,5%	16,5%	2	Noterat
Pandox	11,1%	6,1%	4	Noterat
Thule Group	10,4%	10,4%	1	Noterat
BillrudKorsnäs	10,1%	10,1%	2	Noterat
SCA	10,1%	6,9%	2	Noterat
Mathem	10,0%	10,0%	3	Onoterat
Dustin Group	10,0%	10,0%	2	Noterat
Wallenstam	9,8%	5,0%	2	Noterat
Anticimex	9,6%	9,9%	2	Onoterat
Dedicare Group	8,9%	4,8%	2	Noterat
Haldex	6,8%	6,8%	2	Noterat

Utövandet av ägandet

En prioritering av engagemanget i ägararbetet sker baserat på AMFs inflytande, bolagets vikt för AMF, bolagets behov av ägarstöd och en bedömning av huruvida vi kommer att vara stor ägare i bolaget på sikt. Prioriteringen är ett verktyg för planeringen av ägararbetet. Förändringar i portföljen och händelser i omvärlden kan förändra prioriteringen och påverkar insatserna under året. Bolag med högst prioritet återfinns som regel bland svenska noterade bolag samt i de av AMF ägda onoterade bolagen.

Avseende bolagen med högst prioritet har AMF en djup kunskap om bolagen, en välgrundad uppfattning om bolagets värdering och potential och om de viktigaste ägarfrågorna, samt en god kännedom om styrelsen och dess ledamöter. Vårt ägande och vår ägaragenda präglas av långsiktighet. Vi träffar regelbundet ordförande och vd, samt vid behov även andra nyckelfunktioner. Vi har löpande kontakt med andra storägare. Vi följer och analyserar den finansiella rapporteringen, hållbarhetsrapportering, analytikens rapporter och pressmeddelanden, samt medias bevakning av dessa bolag. AMF har under senast året med få undantag ingått i valberedningen i de bolag vi prioriterar högst. I de onoterade bolag där AMF har ett betydande inflytande har AMF också som regel intern styrelserepresentation.

I de mindre svenska noterade bolagen, i AMF Fonders Småbolagsfond, där AMF har en mindre ägarandel har ägararbetet primärt bedrivits genom att de för AMF viktiga frågorna har lyfts i löpande möten med utvalda bolag.

I övriga bolag, framförallt utländska noterade bolag där vår ägarandel och vårt inflytande är lägre, är verktygen för påverkan istället proxyröstning, påverkanstjänster och deltagande i branschinitiativ och samarbeten. Proxyröstningen har genomförts av en röstningsrådgivare baserat på UNPRI, ILOs riktlinjer om arbetsrätt, Global Compact och Global Reporting Initiative, och i stora drag i övrigt i linje med AMFs syn på bolagsstyrning. Avseende påverkanstjänster och branschinitiativ, se mer nedan.

Varken AMF Pension eller AMF Fonder har någon värdepappersutlåning.

Vid kontakter med noterade bolag undviker AMF i möjligaste mån att föra diskussioner som kan leda till att medarbetare inom AMF får insiderinformation. I de fall medarbetare ändå får information som bedöms som insiderinformation finns separata rutiner och system i AMF Pension och AMF Fonder för att hantera dessa situationer.

AMFs representanter i valberedningar

Augusti 2020

Namn	Verksam som
Anders Oscarsson	Aktiechef & ägarstyrningsansvarig noterade aktier
Katarina Romberg	Chef Alternativa Investeringar samt ägaransvarig alternativa investeringar
Aino Bunge	Chef Stabsenheten & vice VD
Angelica Hanson	Förvaltare Småbolagsfonden
Dick Bergqvist	Förvaltare svenska aktier Liv
Johan Sidenmark	VD AMF
Patricia Hedelius	Förvaltare svenska aktier Liv
Peter Guve	Förvaltare svenska aktier Fond
Tomas Flodén	Kapitalförvaltningschef
Tomas Risbecker	Chef svenska aktier Fond

De viktigaste ägarfrågorna

I bolagen med högre prioritet identifierar vi specifika ägarfrågor för respektive bolag. Utöver dessa företagspecifika frågor, driver AMF ett antal prioriterade generella ägarfrågor, vilket kan ske oberoende av vårt inflytande i bolagen:

Efterlevnad av svensk kod för bolagsstyrning (primärt mot svenska noterade bolag)

Vi är positivt inställda till införandet av Koden i alla svenska bolag med aktier noterade på en svensk reglerad marknad, och ska aktivt delta i arbetet med att kontinuerligt utveckla denna. AMF ska verka för att Koden efterlevs utifrån principen ”följ eller förklara”. Utöver att verka för detta i direkt kontakt med bolagen, är AMF även engagerade i Institutionella Ägares Förening som bidrar till kodens utvecklande och tillämpning.

Jämställdhet i styrelse och ledningsgrupper (primärt svenska bolag samt onoterade bolag i utlandet)

Vi bedömer att styrelser som rekryteras från en bred kompetensbas och har en bredd av erfarenheter och bakgrunder, generellt sett är bättre styrelser. En indikation på styrelsens mångfald är fördelningen mellan kvinnor och män. Därför eftersträvar vi en jämn könsfördelning i styrelserna i de bolag som vi äger, vilket vi definierar som en fördelning på 60/40 mellan könen, eller jämnare. Viktigt är även en jämn könsfördelning i ledningsgrupperna, vilket är en fråga för vd men något som vi kan uppmärksamma i vår dialog med bolagen.

Skattepolicy (primärt mot svenska bolag och onoterade bolag i utlandet)

Vi vill att bolag ska vara transparenta kring hur de ser på skatt och att de publicerar en skattepolicy publikt. Vi bedömer att bolag som aktivt på styrelsenivå diskuterar skattefrågor och agerar transparent i skattefrågor utsätter sig för lägre skatte- och anseenderisker.

Klimat

AMF är av uppfattningen att dagens användning av fossil energi inte kan upprätthållas på lång sikt och att en övergripande omställning av samhällsekonomin mot betydligt lägre koldioxidutsläpp kommer att ske. Mot den bakgrunden strävar AMF efter att investera i bolag som arbetar aktivt med att bidra och anpassa sig till den omställningen, och vi ska verka för att våra innehavsbolag arbetar för att deras verksamhet ska vara i linje med Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen. Dessa bolag antas också ha större möjlighet att leverera långsiktigt god avkastning.

AMFs grundläggande generella normer, internationella överenskommelser och mänskliga rättigheter

AMF stödjer och följer FN-initiativet Global Compact principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption, samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. AMF följer även FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. De bolag som AMF investerar i ska minst leva upp till grundläggande principer om exempelvis mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption.

Hållbarhet och avkastning

Jenny Gustafsson, hållbarhetsansvarig på AMFs kapitalförvaltning, resonerar kring hur AMF ser på relationen mellan hållbarhet och avkastning.

Hur ser AMF till att kombinera arbetet för en bra avkastning med höga hållbarhetsambitioner?

– Vi förvaltar miljontals människors tjänstepensioner under lång tid, så att investeringarna ska ge god avkastning är självklart, men vi vill också att bolagen ska ha en långsiktig plan framåt som visar att de kan möta globala utmaningar på ett ansvarsfullt sätt, exempelvis i klimatfrågan. Det tror vi gynnar både samhället och värdeutvecklingen på våra kunders pensioner. Därför arbetar vi aktivt för att stötta och ställa krav på bolagen vi investerar i, genom täta dialoger med bolagens styrelser, ledningar och andra ägare och intressenter.

Hur går det till i praktiken när AMF stöttar bolagen i en hållbar riktning?

– Vårt ägande kan ge oss en möjlighet att driva på utvecklingen i hur bolagen arbetar med frågor vi värderar som viktiga. Hållbarhetsfrågorna vi driver rör primärt klimat, jämställdhet, mångfald och anständiga arbetsvillkor. Det här är områden som kan kopplas till FN:s globala hållbarhetsmål. Även i AMFs onoterade innehav arbetar man aktivt med hållbarhetsfrågor, exempelvis i AMF Fastigheter.

Hur fungerar hållbarhetsarbetet kopplat till de utländska innehaven, där ägandet i regel är mindre i varje bolag och distansen till bolagen större?

– Det är en större utmaning, men ett viktigt sätt för oss är att arbeta tillsammans med andra investerare med liknande värderingar. Under förra året engagerade vi oss i ytterligare ett antal påverkansinitiativ. Bland annat Climate Action 100+, där AMF tillsammans med andra investerare driver frågor om en klimatanpassning med fokus på färdplaner som visar hur de ska nå Parisavtalets målsättningar, och för en transparent redovisning av bolagens klimatarbete. Det är ett sätt att få upp klimatet på agendan och förstås en förutsättning för oss som ägare att se hur bolagen tänker och presterar.

Vad händer med bolag som inte sköter sig?

– Hur vi agerar när vi ser att ett bolag inte sköter sig och lever upp till våra förväntningar beror på en bedömning av bolagens vilja och möjlighet att åtgärda problemen. 2018 såldes exempelvis innehavet i ett schweiziskt läkemedelsföretag efter att mutskandalen uppdagats, medan vi i fallet med penningtvättskandalen i Swedbank valde att stanna kvar som ägare i bolaget och stötta och ställa krav på dem i deras arbete med att hantera den allvarliga situationen.

AMF har under året tillsammans med Alecta, AP7 och Folksam inlett ett arbete för att förbättra arbetsvillkoren i livsmedelskedjan. Vad är det för samarbete?

– Arbetet har skett inom ett Sida-initiativ för investerare, Swedish Investors for Sustainable Development (SISD) med fokus på investerares bidrag till Agenda 2030 och särskilt FN:s åttonde globala hållbarhetsmål, om anständiga arbetsvillkor. Målet är att få en bättre förståelse av problemen relaterade till arbetsvillkoren inom sektorn, och lägga grunden för ett intensifierat hållbarhetsarbete utifrån våra roller som investerare. Nu ska vi fördjupa oss ännu mer i frågan och förhoppningsvis hitta fler som vill samarbeta med oss. Vi vill fästa uppmärksamhet på behovet av ansvarsfullt företagande och effektiv lagstiftning som stärker arbetsvillkoren i internationella värdekedjor, så det rör såväl företag och investerare som andra intressenter.

Noterade bolag

Tillämpning av AMFs principer för aktieägarengagemang

På följande sidor beskrivs hur AMF principer för aktieägarengagemang tillämpats under 2019/2020. Redogörelsen avser samtliga noterade aktier i AMF Pension och AMF Fonder, eftersom AMF valt att tillämpa reglerna för aktieägarengagemang för samtliga noterade aktier. AMF Pension och AMF Fonder är tillsammans sjunde största ägare på Stockholmsbörsen och har innehav i 98 bolag per 2020-08-31.

AMFs tio största noterade innehav (2020-06-30)

Bolag	Kapital	Röster	Värde (MSEK)	Ägarposition
Investor	4,24%	8,53%	16 079	3
Volvo	3,52%	5,38%	11 251	7
Atlas Copco	2,03%	0,30%	8 739	7
SCA	10,05%	6,90%	8 285	2
Essity	3,41%	5,23%	7 069	4
SEB	3,78%	3,82%	6 676	5
Ericsson	2,24%	2,66%	6 553	8
Swedbank	4,22%	4,22%	5 832	6
Sandvik	2,65%	2,65%	5 335	6
Alfa Laval	5,12%	5,12%	4 344	3

Källa: Holdings

Så har vi arbetat med ägarfrågor i noterade bolag

En stor del av AMFs ägararbete i de svenska noterade bolagen sker i samarbete mellan AMF Pension och AMF Fonder. Valberedningsarbetet samordnas i ett ägarråd med representanter från båda bolagen. Ägarrådet samordnas av aktiechefen på AMF Pension tillika ägaransvarig för noterade aktier i AMF Pension.

Det löpande ägararbetet sker samordnat mellan respektive bolags förvaltarorganisation där specifika ägarfrågor identifieras i den löpande kontakten och analysen av bolagen. De utvalda ägarfrågorna stäms av med kapitalförvaltningschefen i AMF Pension respektive vd i AMF Fonder, och rapporteras övergripande till styrelserna minst årligen. Samarbete sker bara i de fall det inte identifierats några intressekonflikter mellan bolagen eller dess kunder.

Ägararbetet i AMFs utländska noterade innehav, där AMF har en liten ägarandel och därmed liten möjlighet att själv påverka bolagen, sker indirekt och genom olika tjänster och initiativ, se vidare nedan.

Valberedningar

Under bolagsstämmosäsongen 2019/2020 deltog AMF i 32 valberedningsprocesser, samtliga avsåg bolag noterade på Stockholmsbörsen. Generellt arbetar vi i valberedningar i bolag där vi är en av bolagets fem största aktieägare, räknat som en andel av rösterna och har minst två procent röstandel av samtliga aktier.

I de valberedningar där vi ingått under 2019/2020 har vi varit representerade av egna anställda med god kännedom om det specifika bolaget.

Forts. Noterade bolag

Så har vi arbetat med ägarfrågor i noterade bolag

Deltagande på svenska bolagsstämmor

Under årsstämmosäsongen har vi varit anmälda till 43 bolagsstämmor samt 5 extra bolagsstämmor. I början av bolagsstämmosäsongen genomfördes några stämmor som fysiska möten, men senare har stämmorna till följd av covid-19 till största del skett via förhandsröstning genom poströstning. Vi har eftersträvat att delta fysiskt på stämmorna när det varit möjligt. Vid fysisk närvaro har man fått vara max 50 personer i samma lokal.

Eftersom vi har god kännedom om och en nära dialog med de bolag där vi sitter i valberedningarna har vi möjlighet att innan stämman påverka de för AMF viktiga frågor som ska behandlas på bolagsstämmorna.

Ett område där flera av de svenska innehavsbolagen har lagt fram förslag som inte är i linje med koden och IÄFs riktlinjer är de så kallade Long Term Incentive Programs (LTIP). De förslag som presenteras saknar ofta en egen insats från de personer som omfattas av programmet varför kopplingen mellan ersättningen och prestationen är svag. Vi har under året i flera fall stoppat förslag på LTIP innan dessa nått bolagsstämman för omröstning, samt röstat emot i de fall förslagen presenterats på bolagsstämman.

I övriga viktiga omröstningar på stämmorna har AMF röstat för de förslag som styrelsen och valberedningen har presenterat. AMF Pension och AMF Fonder har i samtliga fall röstat samstämmt i de svenska innehavsbolag där båda har aktieinnehav.

AMF Fonder har, för svenska innehav som bara finns i AMF Fonders fonder, prioriterat att närvara vid bolagsstämmor i bolag där AMF Fonders innehav överstiger en procent av rösterna, där AMF Fonder är en av de tio största ägarna eller där principiellt viktiga frågor behandlas.

AMF har deltagit på 43 bolagsstämmor. Av dessa 43 stämmor är det 32 innehav som finns i både AMF Pension och AMF Fonder. Sju innehav finns bara i AMF Fonder. För detaljerad sammanställning över de stämmor som AMF har deltagit på samt hur AMF har röstat i väsentliga frågor, se nästa sida.

Forts. Noterade bolag

Så har vi arbetat med ägarfrågor i noterade bolag

AMFs deltagande på svenska bolagsstämmor 2020

Årsstämmor	Datum	Röstat för valberedningens och styrelsens samtliga förslag och rekommendationer	Ansvarsfrihet för styrelse och VD	Röstat emot följande aktieägarförslag på dagordningen *	Andra väsentliga omröstningar samt övriga viktiga noteringar	AMFs innehav	AMF Fonders innehav	Utsedd ledamot i valberedning
AB Electrolux	200331	x	x	18		x	x	Anders Oscarsson
AB Volvo	200618	x	x			x	x	Anders Oscarsson
Alfa Laval AB	200429	x	x			x	x	Lars-Åke Bokenberger
ASSA ABLOY AB	200423	x	x			x	x	
Atlas Copco AB	200423	x	x			x	x	
Beijer Ref	200625	x	x				x	
Biogaia AB	200407	x	x			x		
BillerudKorsnäs AB	200505	x	x	18 a, 18 b		x	x	Tomas Risbecker
Boliden AB	200428	x	x			x	x	Peter Guve
Bonava AB	200331	x	x	20, 21			x	Tomas Risbecker
Castellum AB	200319	x	x				x	
Coor Service Management	200324	x	x				x	Tomas Risbecker
Dedicare AB	200326	x	x				x	Angelica Hanson
Dustin	191119	x	x				x	Tomas Risbecker
Elekta AB	200826	x	x			x	x	Tomas Floden
Epiroc	200512	x	x			x	x	Anders Oscarsson
EQT	200605	x	x			x	x	Anders Oscarsson
Essity Aktiebolag	200402	x	x			x	x	Anders Oscarsson
Fabege	200402	x	x			x	x	Peter Guve
H & M Hennes & Mauritz AB	200506	x	x	16, 17		x	x	Anders Oscarsson
Haldex AB	200623	x	x			x	x	Anders Oscarsson
Hexagon AB	200429	x	x			x	x	
Hufvudstaden	200319	x	x		Har ej valberedning	x	x	
Indutrade AB	200602	x	x			x	x	Dick Bergqvist
Intrum AB	200506	x	x			x	x	Tomas Floden
Investor AB	200617	x	x	19 a-c		x	x	Anders Oscarsson
Kinnevik AB	200511	x	x	19	Poströstade emot återköpsprogram, styrelsen drog tillbaka förslaget innan stämman	x	x	
Millicom	200625		x		Röstat emot återköpsprogram	x	x	Peter Guve
NCC AB	200401	x	x	20		x		Anders Oscarsson
Pandox Aktiebolag	200403	x	x			x	x	Lars-Åke Bokenberger
Recipharm AB	200512	x	x			x		
Sandvik AB	200428	x	x			x	x	Anders Oscarsson
SCA	200331	x	x			x	x	Anders Oscarsson
Scandic Hotels Group AB	200615	x	x			x		Dick Bergqvist
Securitas AB	200507	x	x			x	x	
Skandinaviska Enskilda Banken AB	200629	x	x	22, 23, 24		x	x	Johan Sidenmark
Skanska AB	200326	x	x			x		Lars-Åke Bokenberger
Swedbank	200528	x	x / nej	21, 22, 23	Ej ansvarsfrihet för VD	x	x	Anders Oscarsson
Swedish Orphan Biovitrum AB	200513	x	x			x	x	Anders Oscarsson
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	200331	x	x	20, 21, 22, 23, 24		x	x	Anders Oscarsson
Telia Company AB	200402	x	x	22, 23 a-b		x	x	Patricia Hedelius
Thule Group	200428	x	x			x	x	Anders Oscarsson
Wallenstam AB	200428	x	x			x	x	Dick Bergqvist
Extra bolagsstämmor								
Dedicare AB	200123	x	n/a		Val av ny styrelseledamot, bemyndigande till nyemission		x	
XMReality AB	200211	x	n/a		Nyemission		x	
AB Electrolux	200221	x	n/a		Utdelning av Electrolux Professional	x		
Indutrade AB	200223	x	n/a		Försäljning av dotterbolag	x	x	
Scandic Hotels Group	200528	x	n/a		Nyemission ändring av bolagsordning	x		
Kinnevik AB	200819	x	n/a		Förslag till utdelning	x	x	

* AMF har inte röstat för något aktieägarförslag.

Forts. Noterade bolag

Så har vi arbetat med ägarfrågor i noterade bolag

Röstning i utlandet

I utlandet använder AMF Pension och AMF Fonder röstningsrådgivare som verkar genom fullmakt från respektive bolag. Röstningsrådgivaren har i uppdrag att rösta i enlighet med AMFs grundläggande normer och de internationella konventioner som AMF står bakom. Huvuddelen av innehaven innehas av både AMF Pension och AMF Fonder.

Röstning via fullmakt i utlandet 2019/2020	Antal stämmor	För förslagen	Mot förslagen	Avvikelser mot röstningsrådgivares röstningsförslag
AMF Pension	386	92%	8%	Nej
AMF Fonder	132	93%	7%	Nej

 Här hittar du mer information om hur AMF Pension har röstat i utlandet

Dialoger

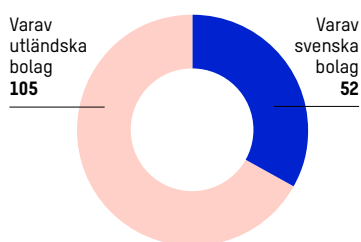
Uppställningen nedan visar de tematiska dialoger som härrör från AMFs hållbarhetsåtaganden, redovisade enligt vedertagna definitioner och praxis (UN Principles för Responsible Investment), och som är av en mer formell och strukturerad karaktär. Redovisningen återspeglar därmed inte alla ägarstyrningsorienterade kontakter som AMF har haft under perioden.

I Sverige har påverkansdialoger förts i det löpande arbetet i kontakten med innehavsbolagen. Arbetet har utförts av förvaltare och hållbarhetsansvarig. För utländska innehav har AMF använt påverkanstjänster och ingått i olika initiativ i syfte att påverka. De utländska dialogerna som redovisas ovan har genomförts via olika påverkanstjänster, se redogörelse per område nedan. Under 2019 har dialogerna avsett AMFs prioriterade områden. För en närmare beskrivning av det samlade arbetet med dessa frågor se nedan.

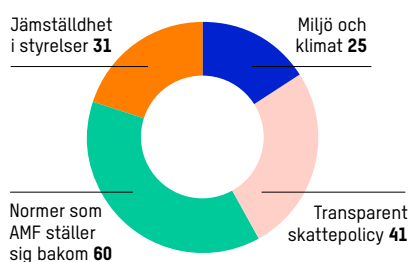
 Här hittar du information om påverkan genom samarbeten och nätverk

AMFs påverkansdialoger under kalenderåret 2019, 157 st

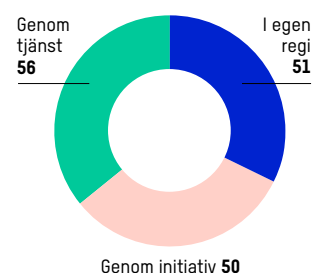
Geografisk fördelning

AMFs prioriterade områden

Påverkanssätt

Arbete med generella prioriterade ägarfrågor

Efterlevnad av svensk kod för bolagsstyrning och Institutionella Ägares Förenings riktlinjer

www.institutionellaagaresforening.se
www.bolagsstyrning.se

Följande av AMF i ägararbetet prioriterade bolag i vår sverigeporfölj avviker från koden genom att inte ha en valberedning: Autoliv, Veoneer, Astra Zeneca, Hufvudstaden och Haldex. De tre första har sitt säte utomlands, vilket är anledningen till avsaknaden. Vi har lyft frågan med andra ägare kring att flytta sätet till Sverige avseende Autoliv och Veoneer. Vår bedömning är att detta inte kommer att ske i närtid, men att det kan finnas öppningar för det längre fram i tiden.

Hufvudstaden kontrolleras av Lundbergföretagen som har över 80 procent av rösterna och därför anser att värdet av en valberedning är begränsat. AMF är näst största ägare i bolaget och kommer fortsätta bevaka frågan.

Jämställdhet i styrelser och ledningsgrupper

Vi har valt att aktivt driva frågan i de bolag där vi är med i valberedningen eftersom det ger oss en direkt möjlighet att påverka valet av kandidater. Andelen kvinnor i de svenska noterade innehav där vi är med i valberedningen är 41 procent efter årets stämhosäsong, vilket är en ökning från 40 procent föregående år. Av de 32 bolag AMF ingår i valberedningen har 26 en styrelse med det som AMF definierar som jämn könsfördelning (vilket definieras som inom 40/60-spannet), att jämföra med föregående år 23 av 28.

I EQT resulterade vårt engagemang i frågan till att vi gavs möjlighet att ingå i valberedningen, trots att vårt ägande normalt sett inte skulle resulterat i ett deltagande. Valberedningen föreslog två nya kvinnor till EQTs styrelse, som dock fortfarande inte kan betraktas som jämställd.

Avseende jämn könsfördelning i ledningsgrupperna lyfter vi löpande frågan i dialog med bolag som utmärker sig negativt.

Publik skattepolicy

Under året har vi fokuserat på att driva frågan om betydelsen av en publik skattepolicy gentemot de prioriterade bolagen. Per årsskiftet saknade 20 av 52 (36 procent) av de svenska innehaven i AMF Pensions portfölj och i AMF Fonders Sverigefond helt eller delvis en publik skattepolicy. Vi har lyft frågan med de 20 bolagen om att ta fram och presentera en skattepolicy. Vi kommer fortsätta driva frågan och följa upp resultatet.

AMF har under året stöttat det internationella PRI-initiativet Corporate Tax Transparency som har syftat till att främja transparens och sunda skattestrategier i ett antal multinationella bolag. AMF har på det sättet lyft frågan med 21 utländska innehav under året.

Klimat

Under året har fokus i arbetet legat på dialoger med våra utländska bolag med höga koldioxidutsläpp, eller som på andra sätt har negativ inverkan på klimatet. Påverkansarbetet gentemot de utländska innehaven har bedrivits genom olika utländska investerarinitiativ. Sedan 2019 stödjer AMF ett antal dialoger genom Climate Action 100+, som samlar drygt 370 investerare, bland annat i syfte att få bolag att erkänna klimatutmaningarna och sätta relevanta klimatmål för sin verksamhet. Majoriteten av dialogerna i dessa initiativ vänder sig till utländska bolag och förs via en utvald grupp institutionella investerare på uppdrag av en bredare grupp investerare som stöttar initiativet och dialogen. Under 2019 lyfte AMF på så vis frågan om betydelsen av att upprätta en klimatstrategi för att minska bolagens negativa klimatpåverkan med 25 bolag.

Sedan tidigare stöttar AMF Carbon Disclosure Project (CDP) som fokuserar på att få fler bolag att redovisa utsläppsdata. Det arbetet har fortsatt under året. AMF arbetar också för att påverka våra portföljbolag tillsammans med andra investerare via PRI-initiativ avseende avskogning i bland annat Amazonas, och via ett initiativ med fokus på hållbar palmolja.

Under 2019 gick AMF med i det globala FN-stödda initiativet Net-Zero Asset Owner Alliance. Initiativet syftar till att utveckla metoder och visa på bästa praxis i hur investeringar kan göras i linje med Parisavtalets ambitioner, och den därmed förbundna nödvändiga omställningen.

Forts. Noterade bolag

Arbete med generella prioriterade ägarfrågor

AMFs arbete med grundläggande normer, internationella överenskommelser och mänskliga rättigheter ²⁾

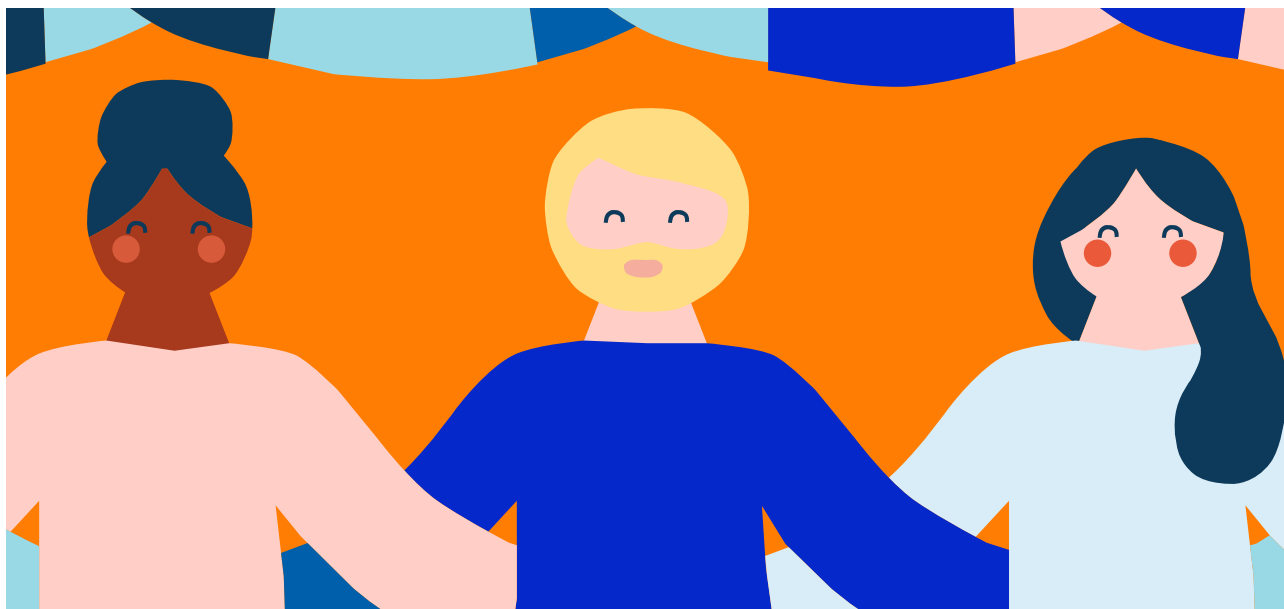
Två gånger per år granskas samtliga noterade innehav utifrån de normer vi ställer oss bakom med hjälp av en extern leverantör som är specialiserade på så kallad normbaserad screening. Vid eventuella upptäckter av bolag som brutit mot AMFs normer och internationella överenskommelser utvärderar AMF situationen. I de fall bedömning görs att möjlighet till förbättring inte finns, trots försök till påverkan, ska AMF avveckla innehavet på ett ansvarsfullt sätt. Om bedömning görs att en förbättring är möjlig kan innehavet behållas så länge innehavsbolaget kan visa på rimlig förbättring eller plan för förändring.

Under 2019 kompletterade vi vårt arbete gentemot de utländska innehavsbolagen med fler tematiska proaktiva dialoger. Syftet var att driva frågor som minskar riskerna för att normöverträdelser inträffar, utifrån risker i bolagens verksamheter. Dessa proaktiva insatser utförs antingen av en extern leverantör, eller genom påverkansinitiativ

tillsammans med andra investerare. Dialogerna har bland annat avsett mänskliga rättigheter i livsmedelsproduktion, konfliktmineraler och bolag på tillväxtmarknader, där de hållbarhetsrelaterade riskerna ofta är högre, samtidigt som nivån på hållbarhetsarbetet hos bolagen generellt sett inte har kommit lika långt. Under 2019 genomförde AMF totalt 60 proaktiva och reaktiva dialoger mot bakgrund av de normer vi ställer oss bakom.

Dialoger kring normer och mänskliga rättigheter med bolagen i vår svenska portfölj sker vid behov direkt med bolagen.

Under ägarsäsongen 2019/2020 har ett innehav flaggats i vår screening avseende normbrytande bolag då Swedbank rödflaggades med anledning av deras bristande hantering av penningtvätt. Vi har möjlighet att behålla innehav som träffas av normgenomlysningen under förutsättning att vi bedriver ett aktivt ägarstyrningsarbete i syfte att åstadkomma en förändring, vilket i fallet Swedbank sker (se nästa sida: Specifika och aktuella ägarfrågor under året).

²⁾ AMF stödjer och följer FN-initiativet Global compacts principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. AMF följer även FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. De bolag som AMF investerar i ska minst leva upp till grundläggande principer om exempelvis mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption.

Specifika och aktuella ägarfrågor under året

Swedbanks styrelsesammansättning och ansvarsfrihet

Under stämмоåret har arbetet fortsatt med att sätta samman en lämplig styrelse i Swedbank som har förmågan att såväl komma till rätta med de problem inom penningtvätt som identifierats i bolaget och att samtidigt säkerställa bankens långsiktiga konkurrenskraft. AMF röstade på bolagsstämman i enlighet med revisorernas förslag för ansvarsfrihet för den sittande styrelsen. Däremot inte för tidigare vd. Efter diskussioner med nuvarande styrelse, deras redogörelse för vad revisorerna kommit fram till, samt utifrån Finansinspektionens sanktionsbeslut, har AMF i nuläget inga intentioner att driva frågan om att utkräva ansvar av den tidigare styrelsen. Skulle ny information framkomma kan vi komma att ompröva det ställningstagandet.

Scandic Hotels Groups finansieringslösning

Innan covid-19-pandemin var AMF tredje största ägare i Scandic. Efter nedstängningen av betydande delar av ekonomin hade Scandic under en period i princip inga löpande intäkter utan bara fasta kostnader. I det läget valde den näst största ägaren att avyttra sina aktier till AMF och ytterligare storägare. I samband med det beslutade sig Scandic för att göra en nyemission och öka sin belåning, för att överbrygga nedstängningsperioden. Efter långa förhandlingar enades ägarna om att skjuta till 1 750 miljoner kronor i en nyemission, samtidigt som tre banker ökade sin utlåning till bolaget med 1 150 miljoner kronor. De tre huvudägarna (inklusive AMF) garanterade sin andel av emissionen. Resterande del, ca 950 miljoner kronor garanterades av Goldman Sachs DNB samt AMF. AMF ser att Scandic har möjlighet att efter coronapandemin stärka sin marknadsandel på den nordiska hotellmarknaden.

Telia

AMF hade under året kontakt med Telias huvudägare, svenska staten, för att adressera de problem som vi identifierat i bolaget. Vi framförde vår åsikt att bolaget hade behov av att stärka upp såväl ledning som styrelse. Vi deltog senare aktivt i arbetet med att hitta en lämplig ordförande och styrelse, samt med att ge inspel i vd-frågan.

Haldex valberedning

I maj gick AMF in som tredje största ägare i Haldex i samband med en riktad nyemission. Haldex hade i det läget inte haft en valberedning sedan 2016. Vårt första initiativ som ägare var att bilda en informell valberedning tillsammans med AFA, Fjärde AP-fonden, samt fonden Athanase Industrial Partner. På kort tid togs ett heltäckande förslag till ny styrelse fram, för att säkerställa att Haldex skulle få rätt samlad kompetens och erfarenhet för att med kraft kunna fortsätta arbetet med att utveckla och stärka bolaget som en framgångsrik underleverantör till den tunga fordonsindustrin. Ett förslag som sedan i huvudsak godkändes av bolagsstämman. Vi kommer framgent att fortsätta driva frågan om att inrätta en formell valberedning.

SCA omvärderingen av skogen

AMF initierade en diskussion med SCA kring värderingen av bolagets skogstillgångar. Som största ägaren i SCA mätt i kapital såg vi ett stort värde i en mer rättvisande värdering, vilket även senare genomfördes.

Utdelningsfrågan

Under våren 2020 uppstod frågeställningar kring lämpligheten att bolag gör utdelningar till aktieägare samtidigt som de varslar eller permitterar anställda, eller tar emot statligt krisstöd. AMFs linje har varit att utdelningar fyller en viktig funktion i att kanalisera kapital från bolag som inte behöver det till bolag som behöver kapitalet. Givet den rådande ekonomiska osäkerheten så behöver bolagen göra en gedigen bedömning av huruvida de kan komma att behöva kapitalet som en buffert, men samtidigt bör de undvika att hålla onödigt stora buffertar. Det är styrelsen i respektive bolag som är bäst lämpade att göra den samlade bedömningen. Viktigast vid en sådan bedömning är givetvis bolagens finansiella ställning och behov av kapital för att kunna leverera en bra långsiktig avkastning, men vi har varit tydliga med att även behovet och användandet av olika former av stödinsatser, och hur de villkoras av staten, ska vägas in.

Ägarstyrningen under en pandemi

AMFs aktiechef och ägaransvarige Anders Oscarsson berättar om en annorlunda stämhosäsong

Hur har pandemin märkts av under stämhosäsongen?

– Bolagsstämhosäsongen började med Castellum den 19 mars och redan då var pandemin ett stort ämne. På Ericssons bolagsstämma den 25 mars var 48 personer fysiskt närvarande i stämmolokalen, och avståndet mellan alla stolar var två meter. En verklig annorlunda situation. Under året har vi varit anmälda till 43 ordinarie bolagsstämmor varav vi har varit fysiskt närvarande vid ett femtontal och resterande bolagsstämmor har vi poströstat på.

Finns det några stämmor som sticker ut i hur de hanterats rent praktiskt?

– Vad som har varit utmärkande i år är EQT:s bolagsstämma den 8 juni som var helt digital, där man röstade och ställde frågor via nätet och bolagsstämman sändes i realtid på nätet.

Tror du att det här kommer att leda till några långvariga förändringar?

– Detta kan vara början på en ny trend, med troligtvis återgår vi i de flesta fall till de traditionella bolagsstämmorna i större omfattning nästa år. Samtidigt som det är bra att det finns digitala verktyg och alternativ till att vara på plats så finns det ofta ett stort värde i att faktiskt träffa människor öga mot öga.

Hur har AMF jobbat för mer jämställda styrelser under året?

– Störst inflytande har vi som vanligt haft genom arbetet i de 32 valberedningar där AMF är representerade. Där har vi varit engagerade och jobbat för jämställda styrelser. Vi har dock inte lyckats i alla valberedningar såsom Indutrade, Ericsson, Intrum och Alfa Laval. Men totalt sett har vi ökat andelen kvinnor i styrelserna till våra bolag där vi sitter i valberedningen från 2019 till 2020 med knappt 1%. Det är bra att det går i rätt riktning tycker vi, men vi är inte nöjda, varken med utfallet eller med förändringstakten.

Rimliga och ändamålsenligt utformade ersättningar engagerar AMF, hur har det märkts i år?

– Det har framförallt kretsat kring förslag om långsiktiga incitamentsprogram, så kallade LTIPs. Här förhandlar vi oftast först med bolagen och ersättningskommitténs ord-

förande om hur dessa ska vara utformade och efter diverse förhandlingar så läggs det oftast fram och därvidlag har vi röstat ja till de flesta delarna. Det vill säga så sker en stor del av arbetet innan bolagsstämman och innan det kommer upp till bolagsstämman för beslut. Vi avsåg att rösta nej till Kinneviks återköpsprogram men detta drogs tillbaka av styrelsen innan stämmans öppnande.

Förra året var det stor uppmärksamhet kring Swedbank bolagsstämma – hur gick det i år?

– Vi arbetade nära bolaget när det stormade förra året, och vi har fortsatt engagera oss djupt för att hitta en lösning på situationen, med skarp kritik från Finansinspektionen och dryga böter som skulle betalas ut. Mot bakgrunden av bolagets problem och utmaningar fanns det en stor anledning att göra om och stärka upp styrelsen i Swedbank. Den insikten och vårt och valberedningens intensiva arbete ledde till att hela fem nya ledamöter valdes på stämman den 28 maj.

EQT börsnoterades förra året och AMF gick in som ägare, trots att bolaget fått en del kritik – hur resonerade ni kring det?

– Under hösten 2019 blev AMF erbjudna att vara med i en IPO av EQT. Det initiala beskedet till EQT var att vi ansåg att EQT inte var börsfärdigt på grund av styrelsens sammansättning, en kvinna och fem män. Vid den anblicken tvekade vi att delta i IPO:n men efter ett samtal med EQT:s ordförande där vi var överens om att detta var den tillträdande valberednings främsta uppgift att förändra. AMF tecknade senare ca åtta miljoner aktier, motsvarande 500 miljoner kronor.

AMF tog efter noteringen plats i EQTs valberedning, hur har det arbetet fortlöpt?

– AMF deltog i valberedningen och under arbetets gång mögde det fram att valberedningen skulle leta efter två kvinnor med europeisk erfarenhet. På stämman den 8 juni 2020 valdes ytterligare två kompetenta och drivande personer plats i EQTs styrelse – Nicola Kimm och Diony Lebot – de råkade därutöver vara kvinnor, vilket innebär att styrelsen nu faktiskt har en avsevärt mycket jämnare och bättre könsfördelning än tidigare.

Onoterade bolag

I AMF Pensions investeringsportfölj finns nio innehav i onoterade bolag där vår ägarandel överstiger 30 procent (intressebolag).³⁾ Samtliga inom fastigheter, infrastruktur eller reallgångar. Dessa innehav utgör 24 procent av AMF Pensions totala livportfölj.⁴⁾ Givet den stora ägarandelen har vi i dessa bolag också ett motsvarande inflytande, och därmed ett stort ansvar gällande ägararbetet. Samtliga intressebolag definieras som högt prioriterade, och vårt engagemang gällande dessa bolag och samarbete med eventuella samägare speglar detta.

För intressebolag är ambitionen att ha ett ägardirektiv på plats som är överenskommet med övriga samägare. Ägardirektivet fungerar som en instruktion från ägarna till styrelsen i bolaget, och syftet med ägardirektivet är att tydligt formulera AMF Pensions och övriga ägares mål med ägandet och förväntningar på bolaget.

AMF Pension ingår i valberedningen eller liknande forum i alla intressebolag. Valberedningsarbetet syftar till att ge bästa förutsättningar för bolaget att uppnå AMF Pensions mål med ägandet. Bästa sättet att uppnå detta är att säkerställa att rätt kompetens och erfarenhet finns i bolagens styrelser. Denna kompetens rekryteras huvudsakligen externt, men en ledamot anställd av AMF arbetar som regel också direkt i intressebolagsstyrelser. AMF företräds i valberedningsarbetet i intressebolag av Aino Bunge (vVD och stabschef AMF), Tomas Flodén (Chef kapitalförvaltningen AMF), Anders Oscarsson (Aktiechef AMF) och Katarina Romberg (Chef Fastigheter och Alternativa investeringar AMF).

Ägarstyrningen i AMF Pensions intressebolag tar sin avstamp i motsvarande arbete med AMFs noterade innehav; de generella prioriterade ägarfrågorna följs upp där så är relevant och specifika prioriterade ägarfrågor identifieras och följs även de upp årligen.

Gällande den prioriterade ägarfrågan Efterlevnad av svensk kod för bolagsstyrning och Institutionella Ägares Förenings riktlinjer är den inte i alla aspekter relevant för våra onoterade och i vissa fall utländska intressebolag. För de bolag det är rimligt för kan vi söka stöd i dessa dokument, exempelvis gällande incitamentsprogram eller utformning av valberedningsarbetet.

Andelen kvinnor i våra intressebolags styrelser uppgår till 40 procent, samma nivå som föregående år. Andelen kvinnor på de styrelseplatser där AMF Pension har ensamt mandat att utse uppgår till 61 procent. För styrelseplatser vi gemensamt med samägare fyller uppgår andelen kvinnor till 58 procent. Av de styrelseledamöter som våra samägare har möjlighet att utse utgörs 6 procent av kvinnor. Ofta stipulerar aktieägaravtalen att respektive ägare har rätt att utse ett antal styrelseledamöter, vilket innebär att vår möjlighet att

styra samägares nominering är begränsad. Vi driver frågan om jämn könsfördelning i styrelsen i samtliga våra intressebolag, och lyfter via vår representation i intressebolagens styrelser frågan om könsfördelningen i bolagens ledningsgrupper.

	Antal, st		Andel i procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
AMF Fastigheter	4	2	67%	33%
Antilooppi	1	4	20%	80%
Bergvik Skog Öst	2	3	40%	60%
Cinder	2	4	33%	67%
Mercada	1	2	33%	67%
Ormonde	1	3	25%	75%
Oslo Areal	2	3	40%	60%
Rikshem	3	4	43%	57%
Stena Renewable	3	4	43%	57%

Vi arbetar för att våra intressebolag ska ha en publik och transparent skattepolicy, i dagsläget är det ett fåtal av våra intressebolag som uppfyller detta. Samtliga fem fastighetsbolag i portföljen rapporterar sitt klimatavtryck i form av koldioxidutsläpp till AMF, de två vindkraftsbolagen och skogsbolaget vi har i portföljen följs inte upp på detta sätt. De allra flesta bolagen har betydligt mer långtgående ambitioner gällande sitt klimatarbete än att bara redovisa sitt koldioxidavtryck, som exempel kan nämnas att AMF Fastigheter under 2020 tar fram en handlingsplan och mål i linje med Science Based Targets, ett initiativ man skrev under 2019.

I det löpande arbetet bevakas och analyseras bolagens finansiella och hållbarhetsrelaterade rapportering. I de allra flesta fall har vi en nära dialog inte bara med bolaget, utan också med eventuella samägare, och i dessa dialoger involveras utöver ägaransvarig och ansvarig förvaltare i fall där så bedöms gynnsamt också hållbarhetsansvarig och andra relevanta roller på AMF. Syftet är att bidra med ägarstöd samt öka vår förståelse för bolaget, dess marknad och förutsättningar.

³⁾ Utöver dessa bolag äger AMF även AMF Fonder som betraktas som ett strategiskt innehav och inte en portföljinvestering. Styrningen av AMF Fonder skiljer sig därav från styrningen av bolagen i investeringsportföljen.

⁴⁾ Exponeringsvärde per 2020-06-30 SEK 124 miljarder.

Undrar du över något?

0771-696 320
(vardagar 8-17)

amf.se
info@amf.se